

**Звіт ректору
завідувача кафедри російської мови
філологічного факультету
к.ф.н., доцента Педченко Людмили Вадимівни
про роботу кафедри в 2021/2022 навчальному році**

Роботу кафедри в цілому було спрямовано на виконання завдань з реалізації «Стратегії розвитку Каразінського університету» до 2025 року.

1. Кадрова робота

2.

1.1. Склад кафедри: загальна кількість науково-педагогічних працівників складає 8 осіб. Кількість ставок науково-педагогічних працівників: 7,4.

кількість докторів наук, доцентів	–	1 особа (1,25 ставки);
кількість кандидатів наук, доцентів	–	5 осіб (6,05 ставок);
кількість викладачів без наукового ступеня	–	1 особа (0,1 ставки).

Навчально-допоміжний персонал	–	2 особи (3 ставки).
-------------------------------	---	---------------------

Викладачі віком до 40 років	–	2 особи.
-----------------------------	---	----------

Викладачі віком від 40 до 60 років	–	5 осіб.
------------------------------------	---	---------

Викладачі віком понад 60 років	–	1 особа.
--------------------------------	---	----------

Середній вік	–	50,5 р.
--------------	---	---------

1.2. За планом у першому півріччі 2022 року мав проходити стажування доц. Маринчак В.А., проте через початок бойових дій стажування не відбулося і було перенесено на період після закінчення дії воєнного стану.

1.3. Диплом кандидата наук отримала викл. Мальцева В. В.

2. Навчально-методична робота

Навчально-методична робота кафедри була спрямована на забезпечення якості освіти.

2.1. Обсяг навчальної роботи — 4500 годин, середнє навантаження на 1 ставку науково-педагогічних працівників — 572,54 годин (лекційні — 1156, практичні — 1648).

2.2. Регулярно поповнюється книжковий фонд та електронна бібліотека кафедри (нові словники, наукові видання, підручники та посібники, періодичні видання тощо).

2.3. У 2021 / 2022 навчальному році кафедрою для студентів спеціалізації «Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша — російська» освітнього рівня «магістр» було розроблено нову ОПП «Слов'янська філологія, створення текстового контенту і креативне письмо», для

освітнього рівня «бакалавр» – «Слов'янська філологія, літературне редагування та створення контенту»

2.4. У 2021/2022 році оновлено та розміщено на сайті факультету навчально-методичні комплекси всіх дисциплін, що викладаються кафедрою, які включають робочі програми курсів, розгорнуті плани лекцій або лекційні презентації, матеріали для самостійної роботи студентів, списки рекомендованої літератури, приклади екзаменаційних білетів тощо.

2.5. Розроблено новий курс «Російська мова у синхронному та діяхронічному вимірах» для забезпечення навчання за освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії зі спеціальності 035 «Філологія» (програму курсу, відповідний силабус, анотацію дисципліни, методи навчання та оцінювання за освітніми компонентами), а також нові навчальні курси «Методика та технології навчання російській мові як іноземній», «Створення та редагування тексту», «Активні процеси у сучасній російській мові», «Риторика професійного спілкування», «Теорія і практика мовного спілкування у лінгводидактичному аспекті», «Лінгвокультурологічні аспекти викладання російської мови як іноземної», «Ігрові прийоми в текстах різних дискурсів» для забезпечення навчання за освітньо-професійною програмою підготовки магістрів зі спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації «Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – російська». .

2.6. Розроблено дистанційні курси: «Практична стилістика російської мови» (доц. Маслій О. В.), "Сучасна російська мова. Морфологія" (доц. Фільчук Т. Ф.), «Історія російської літературної мови», «Старослов'янська мова» (ст. викладач Кардашова О. В.) на платформі Moodle. Зазначені курси будуть проходити процедуру сертифікації.

2.7. Створено електронні версії методичних розробок (конспекти лекцій, робочі програми тощо).

2.8. Створено навчально-методичні матеріали (презентації, контрольні завдання, тести тощо) для самостійної роботи студентів в умовах дистанційного навчання.

2.9. У навчальному процесі викладачами кафедри активно застосовуються нові методики викладання: презентації за допомогою мультимедійних технічних засобів, технологія активного навчання з використанням рольових завдань та ін.

2.10. Контроль якості навчального процесу здійснювався шляхом проведення ректорських та комплексних контрольних робіт у студентів рівнів підготовки «бакалавр», «магістр», регулярне проведення відкритих лекцій. На кафедрі у 2021/2022 навчальному році було проведено 7 відкритих занять, зауваження та рекомендації викладачам відображені у журналі взаємовідвідувань.

3. Наукова робота

Науковою роботою займалися всі члени кафедри, працюючи над індивідуальними темами в руслі загальнокафедральної проблематики

«Російська мова як об'єкт лінгвокультурологічного, когнітивного та дискурсивного дослідження».

На кафедрі навчаються 4 аспірантки:

2-й рік навчання – М. Ю. Варлигіна, О. В. Поветкіна, Ван Лілі;

1-й рік навчання – Хо Сяоянь.

3.1. У 2021/2022 навчальному році проведено Наукові читання «Слово. Історія. Культура» до 100-річчя професора Г.І.Шкляревського (23 грудня 2021 року).

3.2. Загальна кількість опублікованих статей – 18.

Серед них 1 статтю опубліковано у виданні, що індексується у наукометричній базі Scopus:

Чернцова О.В. Лингвокогнитивная модель полисемии слов с семантикой когнитивной деятельности человека // Slavia Centralis ISSN 1855-6302, Filozofska fakulteta Univerzev Mariboru, 2020.

3.3. Участь викладачів у конференціях – 18:

1) міжнародних – 8;

2) всеукраїнських – 5;

3) університетських – 5.

3.7. Робота у спеціалізованих вчених радах:

1. Доц. Педченко Л. В. – член спеціалізованої вченої ради К 64.053. 05 для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди;

3.8. Опонування:

Доц. Чернцова О. В. виступила офіційним опонентом на захисті дисертації Наталії Вікторівни Міняйло «Стилістика роману О. Солженіцина «У колі першому»: вільний непрямий дискурс» (Харків, 2021), поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія у Харківському національному педагогічному університеті імені Г. С. Сковороди.

Доц. Чернцова О. В. виступила офіційним опонентом на захисті дисертації Світлани Андріївни Собіної «Структура та когнітивна семантика назв творчих колективів у сучасному антропоніміконі російської мови» (Дніпро, 2021), поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія у Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара.

4. Профорієнтаційна робота та працевлаштування випускників

На кафедрі активно ведеться профорієнтаційна робота:

4.1. Кафедра російської мови спільно з кафедрою історії російської літератури підготувала необхідні матеріали і документи для проведення Конкурсу знавців російської словесності для учнів 8-11 класів середніх шкіл. Але через початок бойових дій проведення конкурсу було перенесено.

4.2. Під час проходження педагогічної практики студенти проводять профорієнтаційні бесіди з учнями шкіл та гімназій. Кафедра бере участь у Днях відкритих дверей, що проводяться в університеті. На сайті філологічного факультету розміщено оновлену інформацію про умови вступу та навчання на російському відділенні.

4.3. Кафедра брала активну участь у роботі Малої академії наук:

Доц. Фільчук Т. Ф. є членом журі обласного конкурсу МАН, брала участь у проведенні контрольних робіт, захисті наукових робіт учнів - членів МАН, рецензувала роботи учнів – членів МАН;

4.4. Кафедра активно проводить роботу з працевлаштування випускників: під час проходження педагогічної та коректорської практик студенти знайомляться зі специфікою майбутньої спеціальності, найкращі студенти отримують можливість працевлаштуватися у місцях проходження практики. Кафедра підтримує постійний зв'язок з навчальними закладами і провідними видавництвами міста та інформує випускників щодо наявних вакансій.

4.5. 25 листопада 2021 року за допомогою платформи Zoom було проведено зустріч студентів та викладачів кафедри з потенційними роботодавцями: старшим учителем гімназії №131 Наталією Кириченко і випусковим редактором видавництва "Ранок" Юлією Мироною. Усі 38 учасників визнали зустріч дуже цікавою і корисною.

5. Міжнародне та міжвузівське співробітництво

5.1. Кафедра активно співпрацює з центром міжнародних програм університету. В 2021/2022 навчальному році відповідно до програми міжнародного співробітництва «Еразмус+» на кафедрі проходили мовну підготовку 2 студенти з Італії (Університет м. Палермо) та 2 студенти з Туреччини (Університет м. Анadolу). Доцент Чернцова О.В. у грудні 2021 р. прочитала курс лекцій з історії дидактики в Університеті міста Палермо (Італія).

5.3. Кафедра підтримувала тісні контакти з провідними науковцями Польщі, Німеччини, Туреччини, КНР.

6. Виховна робота, взаємодія зі студентським самоврядуванням та його органами

6.1. Викладачі кафедри виконують обов'язки кураторів навчальних груп (доц. Фільчук Т.Ф., доц. Маслій О.В., викл. Мальцева В. В.).

6.2. У листопаді 2021 р. було організовано зустріч викладачів кафедри зі студентами 1-го курсу де було проведено ознайомлювальну розповідь про філологічний факультет та спеціальність, курси, які вивчаються студентами та будуть вивчатися, знайомство з викладачами кафедри російської мови, обговорення труднощів, з якими стикнулися студенти в перші місяці навчання.

6.3. Виховні бесіди зі студентами регулярно проводяться у процесі навчання.

6.4. Кафедра заохочує студентів до участі в культурному й науковому житті факультету і університету, залучає студентів до проведення конкурсу знавців російської словесності для учнів середніх шкіл.

6.5. На засіданні кафедри у грудні 2021 року пройшло обговорення результатів студентського моніторингу якості освіти.

7. Робота зі створення безпечних умов праці та навчання, забезпечення протипожежної безпеки

На кафедрі створено безпечні умови праці та навчання. Здійснено ремонт приміщення кафедри, оновлено матеріальну базу (меблі). Регулярно проводиться інструктаж співробітників з правил протипожежної безпеки та охорони праці.

8. Внесок кафедри у реалізацію «Стратегії розвитку Каразінського університету» на 2019-2025 роки

За напрямом I Стратегії розвитку університету «Університетська наука у 2025 році» на кафедрі російської мови було подано до друку збірник наукових праць кафедри російської мови (Педченко Л.В., Фільчук Т.Ф., Чернцова О. В.), опубліковано та прийнято до друку статті у журналах, що індексуються базами даних Scopus (WoS) (доц. Чернцова О. В., доц. Педченко Л.В.).

За напрямом II Стратегії розвитку університету «Освітня діяльність у 2025 році» курси з технології електронного навчання пройшла ст. викладач Кардашова О.В., з метою дидактичної та психологічної адаптації першокурсників у жовтні 2021 р. було проведено зустріч викладачів кафедри зі студентами 1 курсу спеціалізації «Слов'янські мови і літератури (переклад включно), перша – російська); оновлено договір про співпрацю з видавництвом «Ранок», з метою підтримки та посилення існуючої системи університетської роботи з талановитими дітьми та профорієнтаційної роботи викладачі кафедри брали активну участь у роботі МАН. Проведення щорічного Конкурсу знавців російської словесності у 2022 році було підготовлене, але не відбулось через початок бойових дій з боку РФ та запровадження воєнного стану на території України.

За напрямом III Стратегії розвитку університету «Каразінський університет у глобальному науково-освітньому просторі у 2025 році» кафедра здійснювала підготовку 10 іноземних студентів, у 2021/2022 навчальному році відповідно до програми міжнародного співробітництва «Еразмус+» на кафедрі проходили мовну підготовку 2 студенти з Італії (Університет м. Палермо) та 2 студенти з Туреччини (Університет м. Анатолу), доцент Чернцова О.В. у грудні 2021 р. прочитала курс лекцій з історії дидактики в університеті міста Палермо (Італія). Закордонне стажування викладачів кафедри не відбулося через карантинні обмеження.

За напрямом IV Стратегії розвитку університету «Інфраструктура Каразінського університетського життя у 2025 році» було оснащено аудиторію 6-86 мультимедійним обладнанням.

За напрямом V Стратегії розвитку університету «Університетський менеджмент у 2025 році» кафедра взяла участь у забезпеченні електронного документообігу на філологічному факультеті, залучала студентський актив до організації навчального процесу та оцінки його якості, проводячи зустрічі зі студентами, залучаючи кураторів, обговорюючи на кафедрі результати студентського моніторингу якості освітнього процесу.

Завідувач кафедри російської мови

Людмила ПЕДЧЕНКО

Завідувач кафедри _____

доцент Людмила ПЕДЧЕНКО.